

Farkas Mendel És Mendelné

Ez a kép a szüleim [Farkas Mendel és Farkas Fánus] házassági ünnepségekor készült, körülbelül 1918-ban. Az apám katonaként harcolt az első világháborúban, és miután hazakerült, ismerkedett meg anyámmal, de ennek körülményeiről többet nem tudok. Nekem, mondjuk, egy-egy pluszom [pozitív tulajdonság] mellett van nagyon sok mínuszom. Én sose kérdezek semmit. Amit mondanak, én eltárolom az agyamban, a fejemben, de hogy én kérdezősködjek? Valamikor elmesélte az anyám, hogy ő férjnél volt, és nem tudom, milyen körülmények között, nem bírta a férje, és elváltak. Ez volt az első világháborúban. Az apám 1889-ben született, Járavizén. Tizenöt éves koromban árva maradtam, amire apámmal kapcsolatosan vissza tudok emlékezni, az az, ami ezek alatt az évek alatt történt. Egy nagyon fegyelmezett tisztviselő volt, főtisztviselő volt a tordai agyagipari gyárban, amelyiket úgy hívták, hogy Industria de lut Giris-Aries [Aranyosgyéresi Agyagipari Gyár], Aranyosgyéreshez tartozik ez, Giris-Ariesnek hívták régen Aranyosgyérest [ma: Câmpia Turzii], az öreg emberek most is úgy mondják. Utazó is volt édesapám, vagy kétszer vitt magával, ahová ki volt küldve, a cég bérelt autót, és járkáltunk ide-oda. Arra pontosan visszaemlékszem, hogy voltunk Désen, itt tán egy nap el is voltunk szállásolva. Innen elindultunk Nagybányára, és ahol volt cseréplerakata a gyárnak, ott megálltunk. Együtt [vitt] az öcsémmel, de

kicsik voltunk. Nagyon higgadt, nagyon alapos volt, valószínűleg nagyon sok mindent az ő génjeiből vettem én át, mert én se vagyok robbanó vagy lobbanó, én is megtartom a nyugodtságot, a higgadtságot. Apám a cionizmushoz csupa érzésből viszonyult, reájöttem utólagosan, hogy titkosan finanszírozta a Keren Kajemet Lejiszraelt. A Keren Kajemet egy persely volt, amibe tettek pénzt, amiből főleg a fákat ültették Izraelben. Mindig el volt dugva ez a persely a házban, nehogy megtalálja a karhatalom. Alkalomadtán jelentkezett egy biztos, és kiürítette. Miután elvégeztem az ötödik-hatodik-hetedik osztályt a felekezeti iskolában, ott már említette a tanár néni, hogy létezik ilyesmi, akkor jöttem rá, hogy mi is volt. Ami a politikát illeti, apám, szegény, abszolút függetlenül fejezte be az életét, nem volt elhajolva se jobbra, se balra. Mindjárt az átadás után, mikor hatalomra került az Antonescu birodalma, az apámat menesztették az állásából, merthogy zsidó volt. És akkor betegedett meg, körülbelül 1943-ban. Az apám sajnos ötvenöt éves korában meghalt, nem lehetett megmenteni, gyomorrákja volt. 1945. március hatodikán halt meg.